

**A Nagyatádi Kulturális és Sport Központ
Bertók László Városi Könyvtár
2024. évi munkaterve**

Nagyatád, Széchenyi tér 13-14.

Kóczyán Zoltán Gergely könyvtárvezető

Nagyatád, 2024. február 27.

A Bertók László Városi Könyvtár 2024. évi munkaterve

1. Rövid összefoglaló

- a.* Az NKSK Bertók László Városi Könyvtár a 2024-es év folyamán is szeretné ellátni törvényben előírt feladatait. Állományunkat a KELLO-val kötött szerződés segítségével tudjuk gyarapítani. A költészet napi szavalóversenyt évtizedek óta rendezzük meg. Idén 70 éves a magyar diafilmgyártás – ezzel kapcsolatban tervezünk programokat. Szeretnénk jelen lenni a Retro napon és Gyereknapon is. Csatlakozunk az InternetFiesta, valamint az Országos Könyvtári Napok rendezvényeihez.
- b.* A tavaly először megrendezett nyári olvasás kihívást és az Országos Könyvtári Napokon a legtöbbet kölcsönző olvasók köszöntését idén is szeretnénk megtartani.
- c.* Továbbra is figyelembe kell vennünk, hogy a könyvtárnak alapvetően közgyűjteményi feladatokat kell ellátni. Minden más egyéb program megrendezése csak akkor lehetséges, ha az nem megy a szakmai munka rovására. A két és fél fő könyvtárossal és a jelenleg csak heti 1 napot itt töltő takarítóval a napi üzemeltetés mellett a komolyabb szakmai feladatokat is csak a dolgozók proaktív hozzáállásával, sok esetben önkéntesen bevállalt többletmunkával lehet megszervezni.

2. Stratégiai célok végrehajtása

- a.* A helytörténeti állományrész már digitalizált részének feldolgozását végezzük. Dolgoznunk kell a „könyvtár”, imázsán, a szolgáltatások jobb megismertetésén. El kell érniünk, hogy partnereinkkel a „kölcsonösség” valóban kölcsönös legyen. Ki kell lépnünk a négy fal közül, hogy elérjük a helyi közösséget. Figyelembe kell vennünk a szociokulturális változásokat az információs-, digitális- és médiaműveltség fejlesztése során is. Számolnunk kell azzal, hogy nem vagyunk „járású könyvtár”, de a környező faluk diákjai az iskolákon keresztül hozzánk csatornázódnak be.
- b.* Az Országos Könyvtári Napok megrendezésére a vármegyei könyvtárak tudnak pályázni, sikeres pályázat esetén a települési könyvtárak számára is szerveznek programokat. Igyekszünk kihasználni minden olyan pályázati lehetőséget, ami a könyv- és folyóiratállomány gyarapodását segíti. Sajnos az egyes kiadók pályázatait gyakran olyan könyveket rejtenek, amit piaci alapon már nem nagyon tudnak értékesíteni.

3. Szervezet

A Bertók László Városi Könyvtár a Nagyatádi Kulturális és Sport Központ intézményegysége. Az intézmény jogi státuszát tekintve önállóan működő nyilvános települési (városi) könyvtár, de nem önállóan gazdálkodó szervezet.

A napi aktív szakmai munkát továbbra is csak 2 fő főállású könyvtáros látja el. Munkájukat segíti 1 fő félállású könyvtáros, ő főként irodalomkutatót végez. Az eddig hivatalosan a könyvtár állományához sorolt 1 fő takarítónak az NKSK-ban lejzajlott elbocsájtások és nyugdíjazások miatt más intézményegységekben is takarítania kell; fő munkavégzési helye jelenleg a Kulturális Központ. Ez a változás többletmunkát jelent a könyvtárosoknak, hiszen az épület jellegéből, a gyűjtemény nagyságából adódóan a takarítás napi feladat lenne.

4. Infrastruktúra

- a.* Az épületek kora, eltérő építési módszerei várhatóan problémát fognak okozni a 2024-es évben is. A felnőtt részleg egyes termeiben a parkettát fel kell újítani – elméletben a költségvetési tervben szerepel.
- b.* Infokommunikációs (IKT) eszközparkunkban jelentősebb fizikai változtatást nem tervezünk. Szerverünk cseréje azonban esedékes lenne, bár a gép fizikailag működőképes, az operációs rendszere elavult, frissítése a hardver miatt nem lehetséges. Örölnénk neki, ha egy Beebot (méhecske robot) eszközt be tudnánk szerezni, mert láthatóan a robotika a kisebbeket is foglalkoztatja.
- c.* Egyéb, apróbb infrastrukturális változtatásokat az épület alapvető állagmegóvó munkálatai során lehetne végrehajtani, de ennek feltétele az, hogy a jelenlegi hibákat előbb javítsuk. Törekedni kellene az épületbe való bejutás és az épületben való mozgás akadálymentesítésére is.

5. Gyűjteményi információk

- a.* Könyvállományunkat a 2024-ben is a valós olvasói igényeket figyelembe véve a KELLO-val kötött szerződés segítségével folyamatosan fejlesztjük. Magángyűjtők bevonásával kortárs népszerű kiadványok (képregények) helyben olvasását továbbra is elérhetővé tesszük a könyvtárban. Esetenként magánkiadásban megjelent, vagy a KELLO-n keresztül nem beszerezhető könyveket is vásárolunk majd. Az apasztásra nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk. A rendelkezésre álló humán erőforrással a selejtezést csak lassan tudjuk végrehajtani.
- b.* Feldolgozás során mindig előnyt élveznek a kurrens, friss könyvek, valamint a kölcsönözhető szabadpolcos állomány részei. 2024-ben is cél, hogy a beérkezett könyv 2-3 napon belül kölcsönözhetővé váljon.
- c.* 2024-ben is igyekszünk lehetőségeinkhez képest kontrollálni a hőmérséklet és a páratartalom szintjét, hogy a könyvek ne sérüljenek. Időszakosan átmozgatjuk őket. Kötésre, javításra 2024-ben sem lesz lehetőségünk. Az apróbb hibákat igyekszünk házi módszerekkel javítani.
- d.* Tovább folytatjuk a helytörténeti részleg nyomtatványainak, fotóinak, audiovizuális dokumentumainak digitalizálását, feldolgozását, online publikálását.

6. Szolgáltatások (változások, trendek)

- a.* Az elmúlt évek tapasztalata alapján a szolgáltatások területén a kulcsszó az alkalmazkodás. Ez a 2024-es évre is igaz. Könyvtárunk családias hangulatú,

igyekszünk alkalmazkodni az olvasói szokásokhoz, elvárásokhoz. Sok esetben a nyitvatartási időn túl is, soron kívül rendelkezésre állunk, ha valaki vizsgára, tanulmányi versenyre készül. Ennek ellenére a fő célunk az, hogy ne csak akkor térjen be az ember a könyvtárba, ha könyvre van szüksége. Ez a szándék láthatóan a kisgyermekes családok körében megvalósulni látszik, akik esetenként csak helyben használják a könyveket, vagy csak játszanak a gyerekekkel. Csoportok is érkeznek iskolákból, vagy táborkból, ezeket is gyakorta fogadjuk nyitvatartási időn túl is. A tinik számára a kortárs ifjúsági irodalom bővítése az ő bevonásukkal valósul meg, javaslataik, kéréseik figyelembe vételével – amennyiben az nem ellentétes a 1997. évi XXXI. törvény 6/A. §-val.

- b.** Helyben igénybe vehető szolgáltatások: Beiratkozás, tájékoztatás, könyvkölcsönzés/hosszabbítás, folyóirat olvasás, helyben használat, fénymásolás, scannelés, nyomtatás, számítógép-internet használat, adatbázis használat, könyvtárközi kölcsönzés, előjegyzés.
- c.** Távolról elérhető szolgáltatások 2024-ben: a honlapunk részeként saját adatbázisok fejlesztését is megkezdtük. (Életrajzi adatbázis, helytörténeti bibliográfiai adatbázis, -fotótár, -videótár, -hangtár fejlesztése van folyamatban.) – Az előjegyzés, hosszabbítás már online is megoldható. Tájékoztatás tekintetében eddig is volt lehetőség telefonon, e-mailben vagy messengeren történő kapcsolatfelvétellel.
- d.** Közösségi szolgáltatásainkat a könyvtárban rendezett programok, rendezvények, kiállítások teszik ki. Számos kisebb, anyagi kiadással nem járó program van a terveink között.
- e.** A könyvtárunknak van online felülete az egyik legnépszerűbb közösségi oldalon. (Facebook) és saját honlapja is. Itt tartjuk az olvasóinkkal a kapcsolatot, ide tesszük fel a fontosabb aktuális híreket, tudnivalókat.

7. Minőségirányítás

Könyvtárunkban TQM minőségirányítási rendszer nem működik, a létszám nem teszi indokolttá. Mindkét könyvtáros mindenféle munkafolyamatban részt vesz, közvetlenül kap valós visszajelzéseket az olvasóktól.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

Munkatársaink közvetve vagy közvetlenül részt vesznek a helytörténeti kutatásokban. Felkérést kaptunk Magyar Zoltántól egy esetleges Somogy Vármegyét felölelő néprajzi népmonda gyűjtésben való részvételre. Könyvtárvezetőnk felkérést kapott, hogy egy készülő Tarany község monográfia elkészítésében irodalomkutatással segítse. Ezen túl több kisebb publikáció van készülőben, s terveink szerint az idei „Közösségek és Szervezetek” konferencián is képviseljük magunkat.

A könyvtárnak saját kiadványai nagyon régóta nincsenek – ezen jó lenne változtatni.

9. Partnerségi együttműködések

A legszorosabb együttműködést az NKSK szervezeti egységeivel tudjuk megvalósítani, mivel az integrált intézményben nagyon jól működnek az együttműködési színterek, amelyek megalapozzák a hatékony munkavégzést. Jó a kapcsolatunk a város közoktatási intézményeivel: az óvodákkal, az általános iskolákkal, a középiskolákkal

(és a kollégiummal). A Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központtal kapcsolatban vagyunk a nyugdíjas klubok kapcsán. A hátrányos helyzetű könyvtárlátogatóink által a Családsegítő Szolgálattal is kiváló a viszonyunk. A városban működő összes nyugdíjas klubbal és civil szervezettel is jó kapcsolatot ápolunk. A Roma Nemzetiségi Önkormányzattal sok éve szoros együttműködésben vagyunk, kulturális rendezvényüket minden éven szakmailag támogatjuk.

Működésünket szolgáltatásaival, munkájával segíti az a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség, a Nemzeti Kulturális Alap, a Magyar Posta Zrt.

A könyvtári rendszer működése érdekében jó szakmai kapcsolatot ápolunk a vármegye könyvtáraival, valamint a kaposvári Takáts Gyula Vármegyei Hatókörű Városi Könyvtárral. Bertók László személye miatt is ezer szállal kötődünk a pécsi Csorba Győző Vármegyei Hatókörű Városi Könyvtárhoz, illetve a Jelenkor folyóirat szerkesztőségéhez. Tagja vagyunk az Informatikai és Könyvtári Szövetségnek.

Jó a kapcsolatunk a PTE Társadalmi Befogadás Szakkollégiumával; a PTE-Humán Fejlesztési és Művelődéstudományi Intézetével, a Neumann János Számítógéptudományi Társasággal, valamint a Magyar Képregény Szövetséggel is. Munkatársaink egyéb tevékenységei folytán számos más tudományos, vagy szakmai szervezettel is kapcsolatokat ápolunk.

Együttműködési szerződést kötöttünk a Madách Színházzal, így a Madách SzínpadON programban részt vehetünk, egyelőre 4 művészfilmjüket szabadon vetíthetjük. A 70 éves évforduló kapcsán felkerestük a Diafilmgyártó Kft-t és engedélyt kaptunk diafilmek vetítésére is. A Nagyatádi Fotókörrrel együttműködve segítjük a MAFOSZ diákfotó pályázatának propagálását, a helyi diákok számára a pályázat felhívását eljuttatjuk, közzétesszük.

2024-ben egyelőre három diák végez nálunk közösségi szolgálatot, elsősorban a szombati nyitvatartási napokon segídnek. Reményeink szerint a nyár során érkeznek még.

10. PR/marketing/kommunikáció terv

a.-b. Kommunikáció, marketing és PR

Könyvtárunk a Facebook közösségi oldalon keresztül tájékoztatja, értesíti az érdeklődőket, olvasókat a fontosabb hírekről, programokról. Weboldalunk is beindult.

A Google maps-on gyakran hibás, téves, rossz adatok jelennek meg. Magánszemélyként csak javaslatot tehetünk a javításra.

A könyvtári marketing területén a „kabalafigura” használata továbbra tervben van.

Ugyanakkor nem szabad elfelejteni, hogy a közösségi média hozzáférése korlátozott. Legidősebb olvasónk már nem, fiatalabb olvasóink még nem használják ezt a felületet. A trendek azt mutatják, hogy a használat módja és gyakorisága is változik a fiatalabbak körében. A könyvtárunk igyekszik jelen lenni az olyan rendezvényeken, ahol ezeket a célcsoportokat megszólíthatja.

Offline kommunikáció: a könyvtár ajtóinak, ablakainak üvegfelületei szolgálnak számunkra kommunikációs csatornának a külvilág felé. A bent elhelyezett hirdetőtáblákon saját programjainkat, és az NKSK egyéb programjait is hirdetjük. Emellett indokolt lenne a hagyományos, nyomtatott hirdető újságokban is időszakosan közzétenni a nyitvatartást, elérhetőségeinket.

A 2024 nyarán a 19. Budapesti Nemzetközi Képregényfesztiválra ellátogatunk, hogy ápoljuk a kialakult jó kapcsolatot a hazai kiadókkal, alkotókkal.

2024-ben is igyekszünk minden lehetőséget kihasználni a tudományos, szakmai, és a népszerűsítő publikációk terén. Néhány rövidebb publikáció van tervben, ezek megjelenése még bizonytalan. Tekintve, hogy a könyvtárak világa nem túl gyakran kerül a média látóterébe – így elsősorban saját felületeinken tudunk hírt adni eredményeinkről.

11. Könyvtárhasználati tendenciák

- a.* A COVID és az energiaválság a könyvtárak működésére és a munkaszervezésére hatással volt. Az elmúlt évek fő mottója az alkalmazkodás volt. Ugyanakkor a mindennapi munka (vagy, ha úgy tetszik részvevő megfigyelés, empirikus kutatás) során azt tapasztaltuk, hogy az olvasási kedv nem csökkent. A látogatottság nem csökkent. Az új beiratkozók száma növekedett. A papír árának ingadozása nagy hatással van a könyvtárakra. Érinti ez a megjelenő könyvek, folyóiratok árát; minőség tekintetében az ár-érték arányt. Ez a könyvtárak számára kihívást jelenthet a jövőben, mert a megrongálódott régebbi könyveket nem mindig lehet majd újra beszerezni, vagy csak irreálisan magas áron az antikvárium piacról. A megnövekedett könyvtárak további olvasókat terelhetnek a könyvtárak felé.

Készítette:

Kóczyán Zoltán Gergely
könyvtárvezető

Nagyatád, 2024. február 27.